

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 8 kor. Félre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Papok, tanítók- és községi előjáróknak egész évre 6 kor., a tanító-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 fillér. Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadóulajdonos

B E T E G H P Á L.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □ cm-ként 6 fillér, többszöri közlésnél 4 fillérről ösöltetnek. — Bélyegdíj külön 60 fillér. Nyit-ter sora 1 kor. Hirdetés és nyit-ter díja előre fizetendő. — Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetői iroda. —

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: B E T E G H P Á L könyvnyomdája és könyvkötésze (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. Kéziratok nem adatk vissza.

Olcso pénz a kisiparosnak!

Az eszme nem új, sőt épen az a legnagyobb hibája, hogy régóta hányják-vetik, pedig hosszas betegségek halál a vége.

Évek óta minden érdekelt tényező egyre azt hajtogarja: olcso pénz a kisiparosnak!

Hatalmas a verseny az ipar minden terén és az olcso hitelnek e nagy konkurrenzia mellett nemcsak fontos, de egyenesen mérvadó szerepe jut. Csak a nagy forgalom kárpótolhatja a kisiparost hasznának csekélyiségeért, a nagy forgalomhoz pedig mindenekelőtt pénz kell, még pedig több pénz, mint a mennyi a kisiparosnak rendelkezésére áll. Nemcsak a kisiparos szorul, hanem a legtöbb esetben a nagyiparos is. De ha mihekettő egyformán érzi a hitel szükségességét kielégítésére nézve felette különbözők ahaence-ok. Míg a nagyiparosnak szabad az utja a pénzintézetekhez, a hol a szükséges nagyobb összegeket minden erőltetés nélkül, első kézből, tehát a legolcsóbb kamatláb mellett szerezheti meg magának, a kisiparos, kinek viszonyait természetesen csak szűkebb körökben ismerik és a ki csak oly kisebb összegeket igényel, melyeknek hitelezése a nagy bankokra nézve nem képez érdemes üzletet, majdnem mindig kisebb hitelintézetekhez fordul és a pénzért, ha azt esetleg megkapja, sokkal magasabb kamatot kell fizetnie. Ha azután még pénzsűk idők állanak be, akkor a kisiparos az első áldozat, a mennyiben első sorban tőle vonják meg a hitelt.

Évek óta halljuk, minő szükséges ennek a bajnak az orvoslása. De a süri jaj-szó elveszett a pusztában és minden törekvésnek, mely arra volt irányítva, hogy a kisiparos pénzhez juthasson, eddig semmilyen kézzel fogható eredménye nem volt.

Egészen eltekintve a kérdés közgazdasági oldalától, — sok ezer derék és dolgos polgár existenciájáról lévén szó — annak sürgös megoldásához nagyobb anyagi érdekek fűződnek.

A kisiparnak a hitel korlátoltsága által teremtett helyzete nem természetes baj, sőt a kisipar felszélyezése lehetséges, csak azzal kell tisztában lenni, milyen uton találhatunk részére segítséget.

Nézetünk szerint az összes kisiparosoknak szövetkezniök kellene, mert csak így képezhet-

nének olyan hatalmat, mely magát a nagyiparral szemben megvédené, hogy ilyképen egyenjogúvá válék vele a pénzpiacozon. Szövetkezők kellene, hogy a kormány és a parlament a szükséges védelemben és párfogásban részesítheték őket és hogy eképpen a szövetkezet minden jogos követelménynek megfelelhessen.

Hogy jöhet létre a szövetkezet? Ha mindenütt megalakulnak az I p a r t e s t ü l e t e k s így tömörülnek a kisiparosok. Míg ez meg nem történik, semmi előnyre nem számíthatnak iparosaink sem ezen, sem más téren.

A »Székely-Udvarhely« felvette és több ször tárgyalta az Ipartestület megalakításának igen fontos kérdését. Most is annak előnyére hivatkozunk.

Tevékeny polgármesterünk szervezheti. A nagy és városunk előhaladására üdvös reformok közé az Ipartestület megalakítását is vegye be, mert ez iparosainknak új irányt, életet s a tenőgödésből, elmaradottságból kiutat eredményez.

Tudjuk és ismerjük az akadályokat, melyek egy általános Ipartestület szervezését nálunk megghiúsították. De másfelől polgármesterünk felvilágosító szavaiban bizunk s hisszük, hogy a már megkezdett utba levő akadályokat az ő tapintatosságának nem lesz nehéz elhárítani.

A kérdés megoldása sürgös Iparosaink megélhetéséről van szó. Ne késsék polgármesterünk, de ne késsenek különösen iparosaink, mert ez esetben a legkisebb tett többet ér a legjobb tanácsnál. A legkisebb mu'asztás ezerek anyagi bukását jelenteti.

Fel tehát, alakítsuk meg az Ipartestületet és annak alapján az iparosainkat gyámolítható szövetkezeteket!

Valahára haladunk!

— A városi közgyűlésről. —

E hó 27-ik napján tartotta meg a város első közgyűlését, a hol a sok beszéd mellett valamit tettek is. Igen lényeges tárgyai voltak a napi rendnek, életbevágó kérdések; haladás jelei, sőt maga a haladás.

A tanács magas színvonalon álló indítványait — bár sok vitára adtak alkalmat — mind elfogadták. Egyetlen pontot, a városi szervezési szabályrendelet tervezetét ejtették el azon határozattal, hogy az kinyomtatandó, a képviselő tagok között kiosztandó és 15 nap alatt tárgyalásra kitűzendő.

Az ülést Gyarmathy Dezső dr polgármester, elnök lendületes beszéddel nyitotta meg, melyben sajnálatát

fejezi ki, hogy a választás folytán jeles polgárok, régi képviselők hullottak ki a tagok sorából, de nem mulasztja örömét is kifejezni, hogy ez alkalommal a haladó-párt van túlsúlyban képviselve. A beszéd többi részében a tisztviselők fizetése felemelésének szükségét tünteti fel, mint a biztos haladás alapkövét.

Elismeréssel adóztatunk polgármesterünknek, hogy a haladáshoz szükséges pénz — polgárságunk nagyobb megterhelése nélkül — törekszik megteremteni. Az alább közölt javaslat folytán lehetségessé válik a főt-vonal kitűnő karba állítása; lehetségessé vált a járda felállításának megszavazása, a kiadás felelészben a várost, de felelészben a háztulajdonosokat fogja terhelni, mely visszafolyó jövedelem a sétatér felállítására lesz fordítandó. E javaslat teremtette meg az összeget a csizmadia stb. szín eltávolítására, melyet 3 tag ellenmondásával elfogadtak.

E gyűlésen kimondták a mostani gyászos világitásnak halalos itéletét és a villanyos világitást egyhangulag elfogadták.

A villanyvilágitási bizottság polgármester elnökletével: a városi tanács, Gyarmathy Ferencz, Hlatky Miklós, Solymossy Lajos dr Valentik Ferencz dr és Ványi Kálmán képviselők; az aszfaltbizottság szintén polgármester elnöklete alatt: a tanács, Haberstumpf Károly, Kovács Mór dr, Szabó Ferencz, Valentik Ferencz dr és Ványi Kálmán képviselők megalakult.

Most fejezték le egy tengeri kigyót a Daniel Elekkel folytatott pert egyezségileg, — a város világos előnyére — befejezték.

Több apró tárgya volt a közgyűlésnek, melyek közül említés nélkül nem hagyhatjuk, hogy a polgármester javaslatára, a takarékpénztárakba eddig elhelyezett pénzek ezután az árvai pénzek módjára lesznek kezelendők a mi polgárainknak is nagy előnyére fog válni. Ez alkalommal lett megszabva a felhasználandó fa-átalány megállapítása, a mi a takarékoság jele.

A gyűlés késő este ért véget. A tagok majd mindnyájan részt vettek, a tárgyalás példás rendben és tárgyilagosan folyt le.

Gyarmathy Dezső dr polgármester elfogadott javaslata.

Tekintetes képviselőtestület!

A haladni akaró városok egyik törekvése: a jövedelmek szaporítása. Az tény, hogy a bevételek fokozása néha egyesek nagyobb anyagi terhelésével jár, de ez nem zárja ki e lép's jogosultságot, sőt legtöbbször ép a teher egyenlőbb és igazságosabb megosztását eredményezi.

Ez elvből kiindulva bátor vagyok a képviselőtestület figyelmét felhívni, hogy az 1890. évi I. t.-cz. 81. §. és következő §§-ok oly jövedelmi forrást adnak városunknak, melynek csak egy tizeden át való elhanyagolása 60—70 ezer frt kárt okozott. Ez említett jövedelem a vasuti közevetvámszedési jog. E jog felhatalmazza a várost a vasuton behozott aruk után, azoknak minősége szerinti métermérsza után 1—2—3 és 4 krajczárt szedni, illetve az állomás kezelői által szedetni.

A „SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRCZAJA.

A vingai kántor.

Humoreszk.

(A »Székely-Udvarhely« eredeti tárczája.)

— Irta: Reim Lajos. —

Bövény Istók a vingai plébánián hasznos funkciót volt hivatva teljesíteni, meg lévén áldva olyan javakkal, melyek ott állandó jövőt biztosítanak neki. Hatalmas erejű, mély hangja volt s a vasárnapi istentiszteleteken oly szépen kísért a vingai asszonyokat, hogy azok már csupa hálából sem kutatták, hogy Istók orra miért vörösödik napról napra jobban. Pedig ennek okát könnyen megfejtették volna.

Istók rendkívül szerette a »tütüt«. A »tütüt« alatt természetesen olyan sárgásszínű folyadékot kell érteni, melyet a kabai asszony nevével együtt szokás emlegetni.

Bizony gyakran megesett, hogy Istókot egyenest a »Sárga csikóból« támogatták fel a kórusra, de ott is csak ugy volt hajlandó hangot adni magából, ha »tütüt« tetek elébe! Aztán végig zuzott hatalmas hangja s a vingai hívek ájtatosan kísérték.

Istók — ha hajlodozva is — de mindig megfelelt valahogy kötelességének s így a vingai plébános főtisztelendő Torma Gellért csak eltúrte a plébánián. Persze nem mult el nap, hogy morális leczkében ne részesítette volna.

Egy vasárnapi mise alkalmával Istókot teljesen elázva támogatták fel a kórusra. Istókot, hogyan, hogy nem, szörnyen elfogta a buzgóság s az ő mély, hatalmas hangján elkezdte:

„Jobb a bor, jobb a sör, jobb a pálinkánál,
S a magyar menyecske az oláh fátánál.“

Dér Ábris, ki Istókot támogatta, nem vesztette el lelekjelenlétét, hanem begyömöszölte gyorsan Istók száját s vékony czinege hangján fogott bele a szent mise énekbe. Eltekintve attól, hogy e jelenetre néhány ájtatosabb asszony elájult, a szertartás Dér Ábris segédletével rendes befejezést nyert.

Főtisztelendő Torma Gellért most már teljes szigorral intette Istókot, hogyha még egyszer beteszi lábát a »Sárga csikó«-ba, kerülhetetlenül elbocsájtja. Ez az intés megtette hatását. Istók feljeje sem nézett a »Sárga csikó«-nak, de titokban a kis Kajla Marczit valóságos stafétának fogadta s ez a kis imponzor hordta neki a »tütüt« a »Sárga csikó«-ból.

A vingai plébános jóleső örömmel észlelte, hogy vasszigora megtette hatását s a vingai asszonyok is szorgalmasabban eljártak a templomba, mióta Istók kerülte a »Sárga csikót«.

Szegény Istók! még sem kerülhette el sorsát.

Főtisztelendő Torma Gellért papi áldozárságának 25 éves jubileumát ünnepelte. Az ünnepséget este a »Király szálló«-ban 100 ter tükü nagy bankett fejezte meg, melyen a megye számos előkelő tagja is megjelent.

Istók már kora reggel átérezte e nagy ünnep jelentőségét s minthogy a dikcióra készülnie kellett, ugy sáttymban be-betek ntgetett a »Sárga csikóba« is.

A főtisztelendő ur a bankett előtt lelkeré kötötte, hogy az estélyen kifogástalanul viselkedjék és őrizze meg komolyságát.

Istók mindent megígért. Este a banketten látni lehetett, mint akar szavának ura maradni, de hiába nem ludott.

Mikor megpi lantotta az asztalon a hosszú nyaku, vignettás boros palaczkokat s mellette azokat az iczipici pohárkakat, teljesen elhagyta hidegvére s idegesen

izgett-mozgott. A főtisztelendő ezt észrevette s több-ször haragos pillantásokat vetett feljeje. Istóknak azonban esze ágában sem volt oda nézni, hanem egyre csak azokat a piczi pohárkakat szemlélte. Számítgatta magában, hogyha itt alaposan be akar rugni, kerek 150 pohárka éppen elegendő lenne.

Vingán akkoriban vezettek be a villamos világitást s a »Király szálló« disztermét is ez világitotta be nappali fényvel. Történt pedig, hogy a vezetékben valami baj esett s egy pillanat alatt pokoli sötétség borult a teremre, mi a diszes társaságot nem a legkellemebben érintette. A szálló berloje fejvesztve, káromkodva futkosott s összes személyzetét gyertyakért mozgósította. De erre már nem igen volt szükség, mert néhány perc alatt ismét kigyúltak a kis tűzgolyók, szerte szorva fényüket a diszes társaságon.

A társaság — mely ezalatt kedélyes eszmecserét kezdett a villamos világitás előnyéről és hátrányáról — e pillanatban meghökkenve tekintett az asztal közepére. Az iméat felbontott, egyik hosszú nyaku boros palaczk üresen szomorkodott a kompos tal kellő közepében. A meglepetés oly óriási volt, hogy egyik sem tudott szóhoz jutni. A kínos csendet végre is Istók zavarta meg, hatalmas felköszöntőt mondva az ünnepelt főtisztelendőre, ki folyton dühtől szikrázó szemekkel nézett feljeje.

A vingai plébánián másnap megüresedett a kántori állás, de hogy miért, azt máig sem tudja senki.

Gondolatok.

Legjobb volapük a c-ók, senki sem tanulja, mindenki tudja.

Nem kell nagyon indokolnom ezen vám szükségességét és méltányosságát, ha bemutatom az 1895., 1896. és 1897. évi forgalmi kimutatást és ennek alapján számításokat teszek.

A forgalmi kimutatás és több város engedélykönyve alapján tett számításom szerint évi bevétel 6837 frt 85 kr. A mi bevételhiányban szenvedő városunkban nem csekély összeg lenne.

De lássuk, hogy a forgalmi kimutatás tételei közül melyek adnak nagyobb tételeket? Három van különösen: 1. a vas 81.509 méterem., 2. a liszt 49.430 méterem., 3. a tengeri és zab 74.454 méterem. Ez a három tétel mutatja, hogy mennyire károsan és egyoldalúan járunk el nemcsak a várossal mint jogi testülettel szemben, hanem a vidék lakóival szemben is, mert a jóváhagyást nyert piaci helypénz-díjszabályzat szerint egy vasat szállító fuvarostól szekere után 39 krt veszünk, pedig ez a vidék vasat és vasárut szállítja és ezzel szemben a vasuton szállított 81.509 métermáza vasat engedünk díjmentesen behozni, hogy konkurencziát csináljon a mi földünk adta és a mi népünk által lisztmünel és gabonanemüeknél. A lisztet, ha székely fuvarosaink szállítják, minden zsák után 5 krt veszünk, egy gabonás szekértől 14 krt, mert a mi földünk termi, a mi népünk szállítja; de ezzel szemben lisztet évenként 49.430 métermáza engedünk vámmentesen és 74.454 métermáza gabonát szintén vámmentesen, mely ugyan hivatal van embernek és állatnak élelmet szolgáltatni, pedig nagyrészt épen gazdáinknak veszi ki kezéből a kenyeret.

Az idézett t.-cz. 81. §-a e vám után befolyó jövedelmet csakis a kövezésre engedi fordítani és e címen t. i. kövezetvám címen szedünk be egy pár ezer forintot, de azt a fuvarosoktól szedjük, de nem egyuttal a vasuton szállítóktól is, tehát a vámszedés egyoldalú és részrehajló; de az eddig befolyó kövezetvámjövődalem nem lesz képes a követelményeket kielégíteni, mert Szombathely egyesítésével január 1-én csak az egyik fővonal 9655 □ méterrel szaporodott, a város mellékutcait a fejlődésnél fogva csak az utolsó 5-6 év alatt 10.000 □ métert meghaladó gyarapodást mutat és mindennapos a követelés ez utcák lakóitól a kövezetés megkezdéséért. Szükségesnek tartom a kövezésre fordítható jövedelem fokozását legfőképp azért, mert az országos forgalomnak kellett Kossuth-utca, Piac-utca és Bethlen-utca a jelenlegi kövezéssel — dacára, hogy a múlt évi javítása 2006 frt 97 krba került és majdnem minden esztendőben ennyit emészt fel — nem képes a forgalmat kiállítani. Ismeretes, mennyi mizériával küzd a fővonal és folytonosan támadó kátyui mennyi akadályt okoznak a könnyű és gyors közlekedés elé és hogy a bacillusoknak milyen biztos tanyái vannak. Szükségesnek tartom a jövedelmet fokozni, mert elkerülhetlen legalább a fővonalon, mely 23.590 □ méter a fél gránit kockakövezést, vagy a makadám, vagy eredeti aszfaltburkolatot létesíteni.

Indokaim nagyrészt felsoroltam, hogy mennyire méltányos, igazságos és szükséges a vasuti kövezetvám-szedési jog megnyerése, mely jog alapján szedett összes bevétel kizárólag a fővonal korszerű kövezésére lenne fordítandó. Nem valószínű, hogy az ez alkalommal elő-mutatott forgalmi kimutatásnak megfelelő 6837 frt 85 kr befolyon, de a szükséges 100.000 frt kiadás fedezetére beszerzendő kölcsön évi 5 százalék kamattal 5000 frt minden körülmények között be fog folyni. Az ezen felül befolyó összeg tökéletesítő lenne, hogy kamattól az évi javítások és romlások esetén a teljes ujjalalkítás eszközölhető legyen.

Tisztelettel kérem a tek. képviselőtestületet határozatilag kimondani, hogy:

1-ször. Az előmutatott forgalmi kimutatás I., II., III. és IV. tétel alatt feltüntetett árak után, melyek a vasuton érkeznek és leadatnak, vándijak fognak szedni, még pedig az I. alatt felsorolt: 1. agyag, 2. kőszén, 3. építő és burkoló kővek, 4. cseréptégla, 5. csontok, 6. cukorrépa-hulladékok, 7. épület- és tűzifa, 8. téglák, 9. föld, 10. homok, 11. kavics, 12. mészkő, 13. mész, 14. pala, 15. porcellánföld, 16. szalma, 17. szecska, 18. szén, 19. mütrágya, 20. nyers vas, 21. ócska vashulladékok után métermázsánként 1 kr vagy 2 fillér.

II. 1. Burgonya, 2. gabonanemüek, 3. cukorrépa, 4. takarmányrépa, 5. deszka, 6. lécz, 7. rongyok, 8. faforgács, 9. fagyapjú, 10. használt zsák, 11. korpa, 12. köles, 13. malata, 14. száritott mo-lék, 15. pohánka, 16. só, 17. tatárka, 18. vas, rudas, vaspléh, 19. színvas, 20. faszindely, 21. koks, 22. parketdeszka után métermázsánként 2 kr vagy 4 fillér.

III. 1. Táblaüveg, 2. alma, 3. aszfalt, 4. betonárak, 5. bor, 6. borcsefze seprő, 7. cser, 8. ceramit, 9. cukor, 10. dínyc, 11. faszék, 12. gyümölcs (hazai), 13. hagyma, 14. használt hordó, 15. hüvelyesek, 16. káposzta, 17. kőolaj, 18. márvány, gránit, 19. olajpogácsa, 20. repce, 21. rizs, 22. sör, 23. szesz, 24. tej, 25. törköly, 26. nyírseprő, 27. lisztmüek, 28. asványvíz, 29. ecet, 30. csement, 31. fűszer után métermázsánként 3 kr vagy 6 fill.

IV. Minden az előbbi csoportokban fel nem sorolt áruemnek és állatok után métermázsánként 4 kr vagy 8 fillér.

2-ször. A polgármester felhatalmaztatik, illetve utasítatik az 1890. évi I. t.-cz. 82. §-ban kívánt kellek hozzácsatolása mellett a vasutkövezet-vámszedési jogot a képviselőtestület, illetve a város nevében a nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnál felirat útján kieszközölni lehetőleg 50 évre.

3-ször. A polgármester köteles a kinyert jogot haladéktalanul bejelenteni, hogy szükséges lépések úgy a kölcsön eszközzése, mint a kövezési munkálatok keresztülvitelére megtehetőek legyenek.

A népnevelés apostolai.

Mottó: Csak előre!

Buzdító és felhívó szavainkra — következő sorokat kaptuk:

Tekintetes szerkesztő ur!

A »Székely-Udvarhely« mult évi folyamának egyik számában kérdése teszi a tek. szerkesztő ur hogy meggyünkben az egyes községek a népnevelés továbbfejlesztése érdekében mit osekednek? Miután

már több község beszámolt a község előtt erről, én is bátor vagyok pár vonásban esetelni Kis-Solymos polgári község (valláskülömbőség nélkül) ebbeli működését.

Kis-Solymos községben már évek óta fennáll és működik egy »Dal- és olvasó-egylet«; természetesen a viszonyoknak megfelelően csak a késő őszi, téli és a kora tavaszi időkben. Ehez képest mult év novemberében is megalakult ez; irányzatát, célját kissé megváltoztatva, illetve kibővítve. Az eddigi szavaltók, felolvasások (melyek rendszeresen csak egyes elbeszélések, novellák vagy mesék felolvasására szorítkoztak) és énektanulások mellett — mintegy a gazdasági ismétlőiskola folytatásaképpen az egylet programjába felvette a következő dolgokat: Valláserkösi felolvasásokat, vagy szabad előadásokat tartanak Nagy Sándor unit. és Fülöp Kálmán ev. ref. lelkészek. Az okserü gazdálkodás és szőlőtermelés alapvonalait rövid vázlatokban; a hangjegyek mivoltát ismerteti Derzsi Gábor áll. tanító. A méhészetről koronként előadásokat tart Nagy Sándor unitárius, a számtan elemibb részeit: a kamat-, százalékok, időszámítás és a föld méreteinek a gazdasági életben inkább alkalmazható részeit ismerteti Fülöp Kálmán ref. pap. Végre — s ez a legfőbb — mintegy példaképpen szolgálhat hasonhivatalu egylenek előtt — Godra Mihály körjegyző a fontosabb törvényeket ismerteti bővebb felvilágosításokkal és magyarázatokkal ellátva. Az egylet elnöke Fülöp K. ref. pap. Ennyit röviden egyletünkről és annak működéséről.

Más oldalon is igyekezzünk azonban tanítani és tanulni is egyszersmind. Ugyanis Derzsi Gábor áll. tanító a saját kérelmezése folytán megadott tanfelügyelői engedélyt és mélt. gróf főispán ur szives támogatása alapján — egy 12 napig terjedő kórsórási tanfolyamot létesített. Eme tanfolyamnak 24 rendszeres tagja van, kik részben az ismétlő iskolás gyermekek, részben pedig az ügy iránt érdeklődő felnőtt ifjúság egy néhány tagjából állanak; köztük magam is. A tanfolyam a hó 10-én vette kezdetét és már a kezdet nehézségeit jó részben leküzdve, szép sikerrel halad. Közönség érte a derék, ügybuzgó tanítónak. Ime ezeket osekeltük és cselekedjük Kis-Solymosban! Kis-Solymos, 1899. január 20-án.

Fülöp Kálmán,
ev. ref. pap.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becses lapjának 2-3 számában olvastam, hogy egyik-másik község miképp értékesíti a hosszú téli estéket. Egy ízben gondoltam, hogy én is megírom a téli est. kre vonatkozó munkaprogramot, de tartva attól, hogy majd nem lesz épüny kereszülvihető, elhagytam. Elhagytam másfelől azért, mert hódolok azon közmondásnak: »Tett az első, szó a második.«

Most a midőn a téli esték munkásságunk szellemi és anyagi hasznát vettük, becses engedelmevel írok egy néhány sort.

Tudom és meg vagyok győződve arról, hogy az ifjúság legnagyobb része sok helyen a fonókban vagy korosmákban tölti az estéket. A szentmihályi ifjúság nem a fonókban s nem a korosmákban töltötte és tölti (korosma a községben nincs), hanem eljárótatott tanulni a közs. iskolába. S miután képesnek érezte magát a köztérre kiállani, a helybeli orgona-alap javára január hó 15-én dalszót és ezzel egybekötve táncvizigalmat rendezett. A műsor a következő volt: Hymnus Erkel F.-től. 2 szólamban előadta az ifj. dalkör. Magyar bánat. Palágyi L.-től. Szavalt a ifj. Tiboldi Elek. Tréfás egyveleg. Előadta az ifj. dalkör. Vízet iszom... Petőfitől. Szavalt a ifj. Söfalvi Dénes. Népdal. Előadta az ifj. dalkör. Vig monologot adott elő Márton András nagy hatással. Haragszom az olyan szóra. Előadta az ifj. dalkör.

Örömmel láttam a vidék 9 falujából összerogott népet, a kik eljöttek Szent-Miklórra, meghallgatni a mi kicsiny dalkörünk előadását. Oly szép székely mulatságot rég nem láttam s oly igazi jó kedvet sem; a mit bizonyít az, hogy a meglett férfiak még másnap reggel 8 órákor is a táncsteremben voltak s miután a nők már eltávoztak, úgy magukra járták a Kiuizsi toborzóját.

Ezen estély alkalmával bevétel (15 kros belépti díjjal) volt 19 frt 15 kr. Kiadás 8 frt 43 kr. Tiszta jövedelem 10 frt 72 kr. Felülfizettek: ifj. Szentannai János 40 krt, Szentannai Mózes ifj. 20 krt, Andrási János, Tiboldi János, Tiboldi Dániel, Andrási Péter, Bartalis Sándor és id. Szentannai Mózes 5-5 krt. Bálint Domokos és neje Molnár Apolló, miután nem jöhettek el, beküldtek 50 krt.

A mulatság lejárt, csak szép emléke maradt meg lelkünkben. A tanulást — mint némely helyen szokták — nem hagytuk félbe. Isten segedelmevel folytatjuk tovább hetenkint 2-3 este, mert nemcsak a testet nevelni és edzeni, hanem a lelket is nevelni és nemesíteni kell.

Szent-Miklós, 1899. év január hó 20. X.

— Falusi színelőadás. Faluhelyen egy színelőadást produkálni nehéz dolog. Különösen, hol még álmunkban sem láttak élő színelőadást, legkevésbé színpadot. Nagy bátorságról tesz tanuságot, ki ezekkel és sok más mizériákkal leszámol s csak megközelítőleg is sikerülő színelőadást tud bemutatni. Ezért méltányolni tudjuk Orbán Imre ópai tanító kitartását és fáradhatlan buzgóságát, melylyel — mint tudósítónk írja — minden tekintetben sikerült előadást rendezett. Reméljük, ez a siker tovább sarkalja s nem volt ezen előadás egyszersmind utolsó. De hisszük, hogy többi kollegái is felbuzdulnak s az egész vármegyében foglalkoztatni kezdik a fiatalokat ilyen és ehhez hasonló szívet, lelket nemesítő productumokkal. Hibát követnénk el, ha a »Hires Gyuri, vagy a fuu pennája« cz. népszimű bátor szereplő — kik min in dicseretet érdemelnek — neveit ide nem iktatnók. Major Dénes Nagy János bíró, Demeter Máriskó a bírónét, Csizsér Irma a bi-

róné leányát, Ferencz Dénes Hires Gyurit, ifj. Sándor Mihály Arva Pistát, Orbán Dénes Sánta Pesti baktort és Ferencz József Muczi cigányt személyesítették. A község, melynek soraiban a közeli községekből is sokan voltak, igen jól mulatott s többször zajosan megtapsolta úgy a derék rendezőt, mint a szereplőket. Előadás után vidám táncmulatság volt. A tiszta jövedelem a 100 koronát megközelíti. Felülfizettek: Persián János, Sándor Lajos 50-50 krt, Bálint Mózes 30 krt, Jakab József és Pap József 20-20 krt, Derzsi Albert és Deák Ferencz 10-10 krt.

TANÜGY.

A kolozsvári Ferencz József m. kir. tudomány-egyletem az 1898/9-ik tanév II. felére a beiratkozások a tanulmányi, fegyelmi- és leckeépítség-szabályzat 24. §-a értelmében 1899 ik február hó 1-én kezdődnek, ugyan-ezen hó 12-éig bezárólag tartanak.

Boldog község. Közudomásu dolog, hogy a társas életben csak úgy lehet boldog minden egyesület, minden község, ha je szava: az egyetértés. Egyenként oly gyöngék vagyunk, mint az erőtlen nádszál, melyet egy kis szellő is megingat, míg egyetértve oly erősek leszünk, hogy nemes törekvésünkben még a rossz akarat vihara, sem ingathat meg. Az egyetértés egy ut a boldogsághoz s ki azon halad, az boldogul. Ezen uton haladt és halad az a község, melyet a »boldog« czimmel illetek s s hogy valóban boldog egyetértésének köszönheti. Számos példát hozhatnék fel, de elegendő tartom megemliteni a tanügyi iránt tanusított eljárását és lelkesedését, melyet fényesen bizonyít saját erején s önszorgalmán emelt paratlan berendezésü községi iskolája és nevelőivel szemben való megbecsülő viselkedése. Nem csoda, ha fájdalmasan vált el nemrég — e község egyszerű, de lelkes népétől — előbbi tanítója. De alig tavozott el, e község újabb tanujelét adta ügybuzgalmanak azáltal, hogy nem harcczal és egymás személye s akarata elleni küdelemmel (sajnos legtöbb községben így van), hanem egyetértve, egyhangulag választotta meg: György Sándor okleveles tanítót E hó 23-án történt állásfoglalásakor szívének nemes érzése ismét igazán kitünt. A községnek örege ifja, nagyja, kicsinye kivonult a határszélre, s ott Vida Mózes enek-vezér-tanító a község nevében lelkes és szivrelhető, kartársi és baráti üdvözlő beszéddel fogadta. Ez öszintén nyilvánult lelkesedés hatásától indítva, az ünnepelt is lelkes szavakkal üdvözölte kartársát és az összesereglett nemes székelyeket. Innen a tanítói lakásra vonultunk a zászlok által övezett új tanítóval, hol Kiss Károly veterán pap üdvözlé őt földi rendeltetése székhelyen. Az ünnepelt megköszönte a tanusított bizalmat s zajos éljenzes között foglalta el hajlékát. Ezeket ohajtottam a becses lap tisztelt olvasói elé tárni, hogy sokan példát véve, az egyetértés utján haladjanak, mint Agyalva. Most pedig tiszta szívből kívánom, Isten adjon kitartást, meglegedést az új tanítónak. Egy ismerős.

Irodalom.

A khititák kis ázsiai népével, annak történetével és műveltségével foglalkozik egy kis újonnan megjelent füzet. Képek is kísérik a magyarázatot, a Boghar-kői falu jabeli díszmenet reliefjei, az öjuki palota nagy ephinxe, ugyane kastély kétfejú sasa, a Gyaur-Kaleszibe in kyklops falak, az emberi műveltség legelső művészi kísérleteivel, két óriásikat lépő kardos alakokkal, a kik mennek, mennek a hegy oldalában, óriási sziklaemberek, mozdulatlanok, néptamadások, nepelpusztlások tanui, csodálatos alakú kőóriások... Az érdekes műveltség, melynek őrei, immár elpusztult, de hatása beleolvadt a többi népek, az emberiség műveltségébe, s a ki szeretettel mélyed el e rajzok szemléletébe, finom összekötő szálakat talál a régi és a modern művészet között. A kis könyv a Nagy Képes Világtörténet 8-ik füzeté, két ives füzet, tele tanuságos magyarázatokkal és gazdag képekben. Egy füzet ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

A Magyar Kritika január 15-iki számában körülbelül husz könyvről és színházi újdonságról olvasunk szakavatott, tárgyilagos kritikát. A vezércikk kegyeletes megemlékezés Salágyi Sándorról s egyben a nagyérdemü tudos működésének méltatása Szádeczky Lajos tollából. Kritikai cikkekkel írtak: Hevesi Sándor, Pásztor Árpád Jézus címü költemény-ciklusáról, élesen elítélve a fiatal verselőt, ki olysalamit mert, a mit még senki: megteszi Jézust szerelmesnek, hitetlennek, meggyőződéstelennek; Téglás Gábor Budapest régiségeiről, a Kuzsinszky Bálint által szerkesztett gyűjteményről is elismerően; Rácz L. Armstrong Isten és lélek cz. tanulmányát ismerteti, melyet Péterfi Dénes ültetett át magyarba. Havas Adolf, Radó Antal Mussat-fordításáról, Senex Lengyel Laura Balázs Klára címü regényéről, Kerekes György Vajda Jánosnak egy régi s most újra megjelent vadászkönyvéről, melyet a nagy költő Cserszilvassy Ákos név alatt írt; Téglás Béla Erdői Béla Szentföldjéről, Nyári Sándor a magyar születésü Tigner Viktor szobrász válogatott műveiről, Balassa József Kazinczy Ferencz levelezéseinek 8-ik kötetéről, ugyanő Vambéry Rusztem és Kálmán Mihály Német-magyar jogi szótáráról. Érdekes Gaál Mózes tanulmánya Zacconi Hamletjéről és O. hellójáról. Rákosi Jenő és Szabados Béla operettejéről, A bolondról, Lázár Béla és Recht Sándor irnak, amaz a szövéről, emez a zenéről; Zichy Géza gróf Roland mesteréről pedig Keresztessy István. Irodalmi hírek, folyóiratok és megjelent könyvek jegyzéke egészíti ki a gazdag tartalmat. A Magyar Kritika havonként kétszer jelenik meg Benedek Elek szerkesztésében. Előfizetési ára egész évre 5 frt. Kiadóhivatal: Kertész-utca 45.

— Dr Báltaszéki Lajos — lapunk munkatársa — tollából érdekes tanulmány jelent meg »Az állami tisztviselők ügye« czimmel. A sok tudással és szakértelemmel írt tanulmányt, amely az állami tisztviselők figyelmére teljesen méltó s ami nem kis feltűnést fog kelteni, a magyar állami tisztviselők országos szövetsége adta közre. A füzet Toldi Lajos könyvkereskedő bizományában jelent meg.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezések.** A pénzügyi m. kir. miniszter Gál Antal csikkarczfalvi lakost a helybeli kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes minőségű segélydíjas számgazdornoknak; Molnár Lajos kir. pénzügyi tanácsos, helybeli pénzügyigazgató Szabó Denes főgimn. végzett tanuló a székelykereszturi adóhivatalhoz díjtalan gyakornoknak nevezte ki.

— **Vármegyénk tisztviselői** kellemes örömben részesültek. A költségvetésileg felterjesztett magasabb fizetési tételeket a m. kir. belügyminiszter — kevés változtatással jóváhagyta. A vármegyei tisztviselők ez szerint 100—400 frtnyi fizetésemelésben részesültek, mely e hó 1-től esedékes. A mennyire jól eső örömmel fogadták tisztviselőink e várva-várt állapotot, éppen annyira lehangolta a kezelő- és szolgáloményeztetet azon körülmény, hogy a részükre is felterjesztett magasabb fizetésre ezáltal fedezet nem jutott. Teljes megnyugvással és a legedesebb reménnyel töltötték el azonban a mindnyájuk által atyailag szeretett gróf főispán meleg szavai, melyben őket és az egész tisztikart tisztelgésük alkalmával részesítette. — A fizetésemelés szerint évenként kapnak: Alispán 2200 frt, lakpénz 400 frt, utiátalány 400 frt. Főjegyző 1600 frt, lakpénz 300 frt. I. aljegyző 1200 frt, lakpénz 200 frt. II. aljegyző 1100 frt, lakpénz 200 frt. III. aljegyző 1000 frt, lakpénz 200 frt. Főügyész 1200 frt, lakpénz 300 frt. Főorvos 1000 frt, utiátalány 300 frt. Főpénztárnok 1200 frt., lakpénz 300 frt. Ellenőr 900 frt., lakpénz 200 frt. Főszámvevő 1200 frt., lakpénz 300 frt. 2. számvevő 800 frt., lakpénz 200 frt. Főlevéltárnok 900 frt., természetbeni lakás. Árvaszéki elnök 1600 frt lakpénz 300 frt. 2. árvaszéki elnök 1100 frt., lakpénz 250 frt. Árvaszéki jegyző 1000 frt., lakpénz 200 frt. 3. főszolgabíró 1200 frt., lakpénz 300 frt., utiátalány 300 frt. 4. szolgabíró 1000 frt., lakpénz 200 frt. Fenti közleményünkkel kapcsolatosan megkivánjuk jegyezni, miszerint tisztviselőink a belügyminiszteri hivatalos irat vétele után azonnal összegyűltek s Lázár Ádám gróf főjegyző vezetése alatt a vármegye gróf főispánjánál tisztelegtek, — mivel hitők az — mint a főjegyző mondá, hogy ezen alig remélt fizetés javításában csak úgy részesülhettek, hogy főispán ur ő méltósága szokott érdeklődésével kísérve a tisztviselők munkásságát — nagy befolyását latba vetette — s így a 7 vármegye közé, mely most lényeges fizetésemelésben részesült — csakis eképen juthatott Udvarhelymege is. Gróf főispán szívesen szavakban közönte meg a spontán ovatóit, — de a neki tulajdonított jó eredményt a magas kormány jó akaratára vezette vissza — kiemelve, hogy Bánffy ő exciája alapján ismeri a közigazgatás fény- és árnyoldalait s nagyon is helyén valónak találta a mostoha fizetések javítását. Ezután jó akaratáról biztosítva tisztviselőit, barátságos kézszerítással bocsátotta el. Tehát ez a kormány, mely Udvarhelymegeért nem tesz semmit?

— **Eljegyzés.** Lukácsffy Ferencz m. a. v. tisztviselő, vármegyénk köztisztviselőiben álló főpénztárosának derék fia e hó 26-án eljegyezte Schmidt Arankát, Schmidt állami allatorvos szép és művelt leányát Seps-Szent-Györgyön.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Möriz Károly ügyvédet a marosvásárhelyi ügyvédi kamara Székely-Keresztur székhelyvel, az ügyvédek névjegyzékébe felvette. Dr. Möriz teljes tehetséggel jogász s teljes bizalommal ajánljuk a jogkereső közönségnek.

— **Esküvők.** Király Aladar helybeli kir. törvényszéki aljegyző e hó 23-án tartotta esküvőjét Gergely Róza tanítónővel; Filz Rezső és Zakariás Juliska február hó 4-én tartják menyeközijüket városunkban.

— **Városi kerületi kapitányság.** Gyöffy Ferencz, a volt Szombatfalva községnek közel 25 évig érdemes főbíráját, városunk polgármestere Szombatfalva városrészebe kerületi kapitánynak nevezte ki.

— **Nősülési engedély.** A m. kir. honvédelmi miniszter Grünspan József helybeli lakosnak a kivételes nősülési engedélyezte.

— **„Szerelm tudománya“.** Időszerű és kedves vigjátékban gyönyörködött a mult szerdai fillérestély közönsége a farsang alkalmából — fenti czim alatt. A szereplők: Lányi Rózsika, Pallós Róza, Pál Ernő dr. és Fodor Boldizsár sok tapot kaptak átértett és értett játékuért. Pál Ernő dr. felolvasásával lebilincselte és mindvégig lekötve tartotta a közönség érdeklődését. A „Hófúvás“ cz. 1. felv. vigjáték szerepeinek személyesítői: Félegyházi Mariska, Jakab Gyula ifj., Vass Miklós dr., Pallós István és Fodor Boldizsár — hasonlóan az előbbiekhez sok élvezetet szereztek ügyes és tapintatos előadásukkal s becsületére váltak a derék rendezőnek Nosz Gusztáv tanárnak, mivel a sikerült estélyben Lányi Erzsike és Rápolthy Mariska rendezőnk osztották.

— **A vármegyei gazdasági egyesület** február hó 5-én délután 2 órakor a vármegyeház kistermében tartja választmányt választó közgyűlést, melyre a meghívókat Pálffy Denes elnök megbízásából Gyarmathy dr. polgármester, mint titkár már szétküldte.

— **A polgári önképző egyesület** e hó 30-iki fillérestélyét Nagy Ilona, Jakab Anna, Krausz Gyula és Pál Gyula rendezik. Közreműködnek: Daróczi Ilona szavaló, Ravasz Árpád tanár felolvasó, Paláncz Emma énekel, Kiss Károly czimbalmon játszik, Steiner Jakab couplet énekel és Goldstein Mór fuvolázik.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** e hó 30-án (hétfőn) délután 2 és fél órakor saját helyiségében teljes-ülést tart, melyre a tagokat és érdeklődőket e helyen is meghívja Tauszik B. Hugó, kir. tanácsos, elnök. Napirenden lesz a Székely-Keresztur által kérelmezett új országos vásár tárgyában történt miniszteri leirat is.

— **Villamos tárgyalás.** Pénteken határozott városunk képvisellete a villamvilágítás berendezésére vonatkozólag s már tegnap a bizottság összeült a végrehajtás megbeszélésére. A Siemens és Halske cég ajánlatát vetették tárgyalás alá s erre Molnár Lajos gépészmérnök, a cég megbízottja is városunkba érkezett.

— **Emléket Orbán Balásnak!** Az Orbán Balás Székely-Keresztur felállításának szobra javára alul-

írottához a következő kegyes adományok folytak be: 1. Biró Mihály r. kath. lelkész F.-Tömöröl 1 korona. 2. Reccsenyédi unitárius ekklesia 3 kor. 3. Muzsnai Károly lelkész gyűjtése Sz.-Czegön: Muzsnai K. 1 kor., Kiss Géza 50 fill., Biró György 10 fill., Veres Gg. 20 fill., Többektől 50 fill., összesen 2 korona 30 fill. 4. Vári Elek tanuló gyűjtése 2 kor. 36 fill. 5. Gál-falvi János tanuló gyűjtése 40 fill. 6. A székelykereszturi népönnepelelyből utólagosan 23 kor. 30 fill. 7. Jancsó Ernő esperes plebánus Piskiről 2 kor. 8. Nagy István ev. ref. lelkész gyűjtőívén Harasztosról: Köszegi Samu 1 kor., Loémethi Gerő 50 fill., özv. Bartha Gergelyné 1 kor., Nagy István 50 fill., összesen 3 korona. 9. A fenyédi plebánia 2 kor. 10. Péter Lajos róm. kath. lelkész Csik-Delne 1 kor. 11. Geréb Sándor unit. lelkész A.-Boldogasszonyfalváról Orbán B. emléke eladásából 4 kor. 50 fill., saját adománya 50 fill., összesen 5 korona. 12. Takarékpénztári kamatokból 256 kor. 20 fill., összesen 301 kor. 56 fill. Ehez adva az eddigi gyűjtés összegét 2156 kor. 72 fill. A szoboralap tesz 2458 korona 28 fillért. Fogadják a nemes-szívű adakozók hazafias adományaikért a szoborbizottság meleg köszönetét. Székely-Keresztur, 1899. jan. 25. Barabás Lajos, biz. pénztárnok.

— **Uj városok.** Gyarmathy Dezső dr. polgármester a városunkban most szervezett vámhivatalhoz vámhivatali főellenőrnek Szabó Domokost; vámeellenőröknek: Czerják Lajost, ifj. Giricis Bélát és Verestői Árpádot; vámsorompó-őröknek ifj. Bodrogi Dénest, Kállai Albertet és Tóth Károlyt nevezte ki.

— **Életveszélyben levő községi elüljárók.** Szentegyház-Oláhfaluban e hó 20-án erdőkihágási büntetésért végrehajtást eszközölt a közs. főbíró. Lőrincz Antal János uram fejszecsapással akarta leróni 7 frt 40 kr büntetését s ha ebben a bíróval volt Both Gábor fel nem tartóztatja, igen veszélyes végezést lehetett volna szándéka. Különben e községben gyakran ismétlődnek hasonló esetek és az elüljáróság élete sokszor kockázatba van. Ennek megszüntetésére szigorú és példás büntetést alkalmaznak.

— **Tüzeset vizyattlanságból** Vágás községben Dobai Mihályné fedetlen gyertyával éjjel kiment s miután a csür alatti sertesóllban volt állatoknak enni valót adott, azon oldalon a csür lángba borult és leégett. A tűz — mint tanuk állítják — a gyertya lángjától keletkezett.

— **Ujságírók sorsjátéka.** A Budapesti Ujságírók Egyesületének segítő alapja javára engedélyezett tárgysorsjátéknak csütörtökön volt a harmadik húzása a főváros közgyűlési termében. A következő számokat húzták ki: 20.000 korona értéket nyert 5360—85. 1000 korona értéket nyert 6488—29. 500 korona értéket nyert 3447—47. 250 korona értéket nyertek: 5518—71 6562—69. 100 korona értéket nyertek: 7631—57 1455—53 5578—91 83—92 3956—86. 50 korona értéket nyertek: 331—41 5533—62 2—27 5784—76 4373—21 5827—29 2332—100 284—63 6574—85 4668—45 9049—17 7401—20 3179—79 1518—37 4583—01 1732—54 2672—15 8791—07 8458—63. 20 korona értéket nyert: 1595—24. 10 korona értéket nyertek: 2742—64 752—04 2113—40 498—05 6286—99 4722—59 7873—26 3502—90 6169—12 3039—98 840—18 7807—47 4835—09 5839—60 8306—11 4042—21 2451—100 3504—81 6693—93 5343—08 3818—91 2863—46 6576—99 7866—100 5430—15 8762—15 37—97 3120—53 1740—39 4214—30 7184—36 4178—05 9351—96 1654—25 2952—04 7735—57 9896—17 2201—20 7264—92 1804—52 6586—29 1845—26 3112—07 6536—47 1158—17 794—52 9452—81 6465—54 2840—96. Öt korona értéket nyertek: 1939—28 9857—86 2168—81 364—62 903—65 421—05 268—83 492—29 5695—9 3957—44 4076—15 6359—94 9300—02 6559—72 6748—42 7805—67 2931—18 3966—47 6445—40 6009—43 8982—79 7325—55 5681—79 8835—71 7034—43 2789—28 1644—52 3096—87 9999—84 301—86 4071—52 7732—40 2833—14 4071—11 2173—33 9409—34 1256—13 4322—46 2662—84 3374—79 2508—78 3895—48 7459—20 3855—39 3895—03 5985—26 4217—28 2535—01 2052—45 7323—83 5554—19 4892—48 9819—88 5092—53 2774—85 4204—40 3377—14 5088—56 4995—18 4782—48 9127—19 7249—93 6064—02 5642—86 636—67 7095—35 1519—70 7833—56 2029—22 3922—14 8454—46 7887—09 6098—94 3688—83 2503—36 6045—61 2515—20 2709—48 8345—55 7508—19 2656—73 4929—79 6493—29 6372—16 9608—47 4566—94 7738—29 1797—66 3369—54 9817—35 7127—36 3508—38 3642—35 8134—49 1199—14 5136—41 8305—34 7708—87 8168—71 8305—42 4515—22 7640—91 390—24 5148—28 9876—91 7288—87 9742—45 9905—94 9289—31 9396—98 8270—86 2292—100 9943—32 6287—24 793—04 4954—08 1202—03 296—37 4797—85 3732—58 3896—99 4589—89 5554—60 1555—16 6007—80 9735—37 2858—78 4559—75 4628—19 3583—27 4108—14 2115—21 4314—08 5485—22 6171—97 1337—30 241—14 6581—41 7782—82 3477—50 820—48 7486—05 1263—10 9161—12 1909—66 1776—44 4666—10 11—58 9218—17 4400—49 4446—98 5749—07 3675—74 4285—89 9392—13 8228—20 6497—12 5275—95 817—06 2326—79 4283—59 5001—08 8984—68 8643—93 2550—55 1314—39 4360—81 9353—64 7444—89 344—42 388—27 1309—82 3937—64 453—70 8656—87 3141—20 1249—92 6414—47 939—70 8665—72 1344—86 1073—87 7782—74 7741—23 7831—64 523—12 7937—09 7585—77 8304—98 739—73 4246—45 8351—74 7096—37 6552—33 7040—27 7136—07 1342—91 2624—85 5752—38 6860—12 9796—56. Az újságírói sorsjáték csütörtöki húzásán a főnyeremény az 5360. sorsszám és 85. számú sorsjegyre esett, melynek tulajdonosa Saár János gazdalkodó Bökönyén Somogy megyében. A szerencsés nyertő távirattal értesítette a sorsjáték kezelésébe, a 20.000 koronás nyereményről.

— **Valóban érdekes** és mindenki figyelmére érdemes az az újítás, amelyet a főváros egyik előkelő cége bevezetett. Tudvalevőleg a háztartási cikkek, fűszerárak, csemegék azért oly drágák,

mert sok kézen fordulnak meg, míg a fogyasztóhoz kerülnek s mindenképpen természetesen nyer az illető cikkek. Frommer Elemér (Budapest, Váci körút 40 sz.) immár a közvetítés kikerülésével egyenesen a termelőtől szerzi be áruát, s a legesélyesebb polgári haszon mellett juttatja azokat egyenesen a fogyasztó kezébe. Csak így lehetséges, hogy pl. 1/2 kiló legfinomabb császárkeverék teát 3 frt 90 krért, 1 liter legfinomabb Jamaikai-rumot 1 frt 60 krért, 50 drb. legfinomabb édes messinia nagy narancsot 1 frt 25 krért, 50 drb. nagy vörösrőz narancsot 2 frtért, 50 drb. édes mandarin 2 frtért, 50 drb. szép nagy citromot 1 frtért, 1 kg. vegyes gardinettot 1 frt. 40 krért adonasson, anélkül, hogy a csomagolási költségeket számítana, sőt 10 frtot meghaladó rendelvényeket bérmentve küld. Különösen kiválóan specialista Frommer Elemér. Egy kiló legjobb Cuba kávé pl. 1 frt 80 krba kerül nála. Az említett cikkeknek kívül persze mindenféle más fűszer és csemegé árú kapható Frommer Elemérnél, aki kívánatra bárkinek szívesen megküldi árjegyzékét.

— **Tengerre magyar!** Ez a jelszó készíti kereselőinket arra, hogy a tengerentúli kereskedelemre fokozott figyelmet fordítsanak. Különösen ismert fűmél czég: Fratelli Deisinger (Fiume At-laka 113. postafiók 24), mely kizárólag kávé és teabehozatallal foglalkozik, valóban díszesre méltó buzgalom fejt ki azért, hogy a magyar fogyasztó közönség a lehető legelőszobban juthasson a legfinomabb és legjobb kávéhoz és teához. Fratelli Deisinger közvetlenül saját lajoszállítmányakon importálják a kávé és teát s ilyenformán első kézből juttatja a fogyasztóhoz. A jutányos árak illusztrálásul megemlítjük, hogy 4 kiló Cuba kávé 5 frt 76 krba, 4 kiló Portorico kávé 5 frt 60 krba, 4 kiló Aranyjáva kávé 5 frt 80 krba, 4 kiló Santos-kávé 4 frt 20 krba, 1 kiló császárkeverék tea 6 frt 40 krba, 1 kiló császárkeverék-török-tea 3 frt 40 krba kerül bérmentve és minden egyéb költség nélkül. Kívánatra a czég, melyet mindenkinek figyelmébe ajánlunk, szívesen küld bárkinek árjegyzékét.

Farsang.

A parajdi korcsolya együleten nem fogott ki az enyhe időjárás. Ha korcsolyázni nem lehetett is, tagjait talán még kedvesebb mulatságban részesítette. E hó 21-én oly sikerült táncestélyt rendezett, minőt még soha. Ugy a külső csin, mint az igazi jövedv, eddig még soha. sem jutott oly méltó kifejezésre mint épen ez alkalommal. Halifax hívei, feledve a korcsolyázás nemes sportját, kivilágos viraditig jártak a talp alá valót s még az éjjel utáni négyest is 40 pár táncolta — ugy 3 óra felé. Az igen szép társaság még világosan is együtt volt s eszébe sem jutott távozni; mi a legszebb bizonyíték a derék rendezőknek, élükön ifj. László Domokos elnökkel, hogy mindenki jól mulatott és jól találta magát. Meg is tetek mindent a rendezők finom tapintattal és sok figyelemmel, a legaprólékosabb dolgokig, hogy a mulatság előkelő s mégis feszetlen legyen; mi — elismeréssel mondva — fenyesen sikerült is nekik. Volt is általános dicséret a rendezőkre. Nem győzték a sok elismerést fogadni, s a közönség nyiltan kijelentette, hogy »ilyen bál még soha sem volt Parajdon; ilyen jól régen nem mulattunk« stb. Az anyagi haszon sem maradt el. A felülfizetésekkel — melyért az egyület e helyen is köszönetét nyilvánítja — 133 korona 80 fillér volt a bevétel. Felülfizettek: Kovács Gábor dr., Szűcs Dénes, Reiter József ifj. és Beue János (Sóvárád) 80—80 fillért; László Domokos ifj., Stein Dávid Szentpéteri János; Szenkovic János! Korond! Moldován Ödön, Mekkey Péter, Kuthi Károly, Demeter Ákos és Bozsoki Vilmos 40—40 fillért és Gyarmathy József (Szováta) 20 fillért.

Kosaras táncvígalmak. Az udvarhelyszentleleki róm. kath. elemi iskola pénztára javára U.-Szentléleken folyó évi február 1-én este 7 órakor kosaras táncvígalmom lesz. Személy-jegy 1 korona, családjegy 1 kor. 60 fillér. — Felső-Boldogasszonyfalva község vendégő-jében az egyházközség javára ma (vasárnap) este 7 órakor kezdődőleg kosaras táncvígalmom lesz, személyenként 40 filléres belépő díj mellett.

A csekefalvi székely zenekar e hó 21-én pénztára javára, a községi iskola termében sikerült kosaras táncvígalmat rendezett. A mulatság fűszere volt a vidámság és a csinos műsor, melyet a zenekar hatalmas játékaival s Demeter József és Lőrinczi Dénes szavatai képeztek. Az anyagi siker mellett táncoskodik az, hogy összes bevétel 71 frt 31 kr, kiadás 25 frt 81 kr s így tiszta jövedelem a zenekar javára 45 frt 50 kr volt. Felülfizettek: Özv. C. eh Józsefné 5 frtot, Nagy Ferencz 4 frt 75 kr, Jaeger József 1 frt 75 kr, Török Elek 1 frt 50 kr, Jeddí Tamás 60 kr, Simó Mihály, Gagyi Mihály és Ferenczi Áron 50—50 kr, Dán Sándor és Vitályos Albert 40—40 kr, Kádár Andor 35 kr, Bálint Dániel, Bedő Sándor (köz) és Simó János 25—25 kr, Bedő Ferencz ifj., Hodgyai Albert, Nagy András és Bedő Mihály 20—20 kr, Bedő József 10 kr, x y 6 kr, Fekete Dénes és Nagy Denes 5—5 kr, melyekért a »Székelyzenekar« nevében köszönetet mondunk: László Gyula, elnök és Tar József pénztáros.

Közönség köréből.*

Viszonzválasz dr. Solymossy Lajos igazgató urnak.

Az »Ellenzék«-ben közzétett nyílt levelünkre az igazgató ur szíves volt a »Székely-Udvarhely«-ben feleletet adni, de azzal a tendenciós szöveggel, hogy a közvélemény felvilágosítása czímen kollegialis eljárás, korrekt lovagiallítás és politikai pártatlanságát oly világossággal állítsa eléük, h y ezzel szembe kénytelenek legyünk a silány »politizálás« sötét zugába visszahúzódni. A vitatkozás e téren nagyon aldatlan s a közvélemény ébrentartása főlöleges, de mégis kötelességünknek tartjuk az említett válasza megjegyzéseinket megtenni, nehogy a felvilágosításból félreértés támadjon. Adjon az igazgató ur feleletet ezen kérdésekre: Miért nem ismert meg az igazgató ur saját növénydekeit a szözségen, midon decz. 2-án az isteni tiszteleten személyesen jelen volt? Miért kellett erről majdnem három hét mulva referatából tudomást szerezn, midon az általános igazgatói hangulat annak kikutatására rávezethette volna? Kik voltak még a realiskolai tanulókn kívül a szözséke, mert az igazgató ur szerint realisták is s voltak? A kath. főgymnasium fijasága a köruson, az agyagipariskola tanulói a templom jobb-oldali hajójában foglaltak helyet, kik lehettek a szözséken a realiskolai tanulókn kívül is? Megelégednek-e az igazgató ur egy esetlegesen magyarazható szerkesztői üz-nettel, midon egy öt nappal előbb tilt igéret alapján helyi nyilatkozat közzétételére semmi al-

* Ezen rovatban helyet adunk minden közérdekű felszólalásnak, de a felelősség a beküldőt terheli.

kalom és mód nem hiányzik? A székelyudvarhelyi tanári kör és az abban élő kollegialis szellemet illetőleg, melyik eljárásunkból vonja le, hogy mi pusztán politizálunk, midőn a körből kilépünk? Vagy talán azt véli, hogy mi a saját fedezésünkre és nem az igazság kiderítésére óhajtottuk nyilatkozatát? Oh nem! És ha az igazgató ur maga előtt ezen kérdésekkel könnyedén le is számol, nekünk még mindig kérdések maradnak, melyekre sem eljárásban, sem nyilatkozatában eddig feleletet nem kaptunk.

Székely Udvarhelyt, 1898. jan. 28.

A rom. kath. főgymn. tanári kara.

KÖZGAZDASÁG.

Tizenkét nap alatt 266 malacz. A gazdaságilag is szépen haladó Homoród-Jánosfalva községben — tekintve a sertésvész által okozott igen nagy károkat — nagy örömmel van a gazdáknak. Tizenkét nap alatt 266 kis malaczozal szaporodott sertésállományuk a beállott újévben.

HIVATALOS RÉSZ.

Udvarhelyvármegye főispánja. 59—1899. szám. főisp. Pályázati hirdetmény. A kormányzatomra bizott keresztesi szolgabírói járásban a járási irnoki állás lemondás folytán megüresedvén, arra az 1886. XXI. t. cz. 57. §. 9. pontjában körvonalozott jogomnál fogva ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. I. t. cz. 19. §-ának szem előtt tartásával felszerelt kérvényüket hozzám jövő február hó 10-éig nyújtsák be. Ezen állás javadalmazása áll 440 frt fizetés, 50 frt lakbér és 50 frt lakbérpótlékból. Sz.-Udvarhelyt, 1899. január hó 26-án. Gróf Haller János, főispán.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 1713—899. alispáni. Udvarhely város polgármestere és valamennyi község előljáróságának. Közhírré tétel végett értesítem, hogy marostordavármegyei Lővér és Bökény községek szarvasmarha állománya a fellépett szá- és körömfájás miatt zár alá helyeztetett. Továbbá kisküüllővármegyei Décsfalva és Magyar-János községekben 2 udvarban a sertésvész állapítván meg, ezen udvarok zár alá helyeztetettek. Székely-Udvarhelyen, 1899. január hó 25-én. Alispáni szék üres: Ádám Albert, tb. főjegyző.

Sz. 1144—899. alisp. Udvarhely város polgármesterének és valamennyi községi előljáróságának. Közhírré tétel végett értesítem, hogy a földmívelésügyi m. kir. miniszter ur a közigazgatási érdekből heerdősítendő kopár és vízmosásos területeken az 1898. év folyamán önként teljesített erdősítésekért több birtokost méltóztatott segélyben részesíteni az erdősített terület nagyságához képest és pedig: Bögöz községet 32 forinttal, a k.-kemenyfalvi közbirtokosságot 100 forinttal, Szent Király községet 35 forinttal, Bethlenfalvi ifj. Balácsi Istvánt 7 forinttal, Bibarcfalva községet 35 forinttal, az alsófalvi közbirtokosságot 90 forinttal, a szentgyházás-oláhfalvi közbirtokosságot 100 forinttal, a korondi közbirtokosságot 35 forinttal, az oroszhegyi közbirtokosságot 63 forinttal és Palfalva községet 10 forinttal. Sz.-Udvarhelyen, 1899. évi január hó 21-én. Alispáni szék üres: Ádám Albert, tb. főjegyző.

Másolat. M. kir. belügyminiszter. 133285. V—b szám. Körendelet valamennyi törvényhatóságnak. Egyrészt az osztrák és magyar, másrészt a német kormány részéről létrejött megállapodás szerint az osztrák-magyar léghajós tiszteknek és kísérőinek egyrészt, a német léghajós tiszteknek és kísérőinek másrészt, az államhatárnak léghajóval való átlépése és a másik fél területén való leszállása kölcsönösen megengedettik. Az idegen államterületről fénykép felvétel és postagalambok feleresztése ki van zárva. Mindkét szerződő fél léghajós tisztjeinek részint saját védelmük, részint ellenőrzés és illetéktelen egyének által elkövethető visszaélések megelőzése végett a felettes katonahatóságok által kiállított, öngazdálkodásra szolgáló okmányokkal kell birniok és az idegen területen való minden leszállást, tartoznak az illetékes községi előljárásnál, melynek területén a leszállás történik, bejelenteni. A léghajózás és leszállás alkalmával az idegen területen netán okozott károkat azon ország törvényei szerint, melynek területén a kár okoztatott, kártalanítás nyújtatik. Erről e törvényhatóság tudomás és megfelelő eljárás végett ezennel értesítem. Budapesten, 1899. évi január hó 12-én. Perczel, s. k. Sz. 1174—899. alisp.

Másolat. Magyar királyi belügyminiszter 61528. VI a 1898 sz. Körendelet valamennyi törvényhatóságnak. A massagenak (kénés gyuras stb.) a legutóbbi időkben szokásba vet nagy kiterjedésű alkalmazása mellett, s különösen annak folytán, hogy még a gyógykezelészerű masszage is orvosi rendelés, javallat és ellenőrzés nélkül korlátlanul üzik: sok esetben merültek fel az azt üzők részéről visszaélések, s azok között olyanok is, melyek a masságnak egészségi károkat is okoznak. Ennélfogva szükségesnek tartottam a massálás gyakorlásának megfelelő korátározását s e célból az országos közegészségi tanács meghallgatása után a következőket rendelem: 1. Betegeket nem orvos massálónak csak orvos utasítás felügyelet és felelősség mellett szabad massálni. 2. Beteg hasi szerveket, az ivaszerveket, és a szemeket nem orvos massálónak egyáltalában nem szabad massálni. A jelen rendelet ellen vétők kihágást követnek el s a mennyiben cselekményeik a büntető törvénykönyv rendelkezése szerint súlyosabb beszámítás alá nem esik, 15 napig terjedhető elzárással és 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők. Felhívom a törvényhatóságokat, hogy e rendeletet a törvényhatóság területén a legkiterjedtebb módon hozza nyilvánosságra s az ez ellen vétőkkel szemben a megtorló eljárást megindításáról gondoskodjék. Budapesten, 1899. évi január hó 6-án. Perczel, s. k. Sz. 840—899. alisp.

HIRDETÉSEK.

943. szám. 1898. vb.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbíróságnak V. 649/12. 898. polg. számú végzése által marosvásárhelyi Agrár Takarékpénztár részvénytársaságnak képviselve dr. Valentsik Ferencz ügyvéd által szentgyházás-oláhfalvi Simó János, Lukácsfy Kristóf, Tankó András, Tankó Ignác és k.-oláhfalvi Csiki Ambrus ellen 850 frt tőke s járulékaik iránti ügyben alpereseknél Szentgyházás-Oláhfalva és K.-Oláhfalva községekben fekvő összesen 3982 frtra becsült következő javai, u. m.: egyszázhusz darab hárászkenő és még 2-től 25. tétel alatti üzleti ingók, úgy tizenöt pár férfi cipő, tizenhárom pár gyerek cipő és még 3-tól 118. tétel alatti üzleti és gazdasági külömbféle ingók Szentgyházás-Oláhfaluban és K.-Oláhfaluban alperes üzlete és a község házájánál 1899. február hó 22. és 23-án délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adatni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőknek el fognak adatni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhívom mindazokat, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíteni vélnék, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.
Sz.-Udvarhelyt, 1899. január hó 17-én.

Biró Sándor, s. k.
kir. végrehajtó.

556. szám. 1898. bv.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelykereszturi kir. járásbíróság 1898. évi V. 330. számú végzése következtében Borbáth Dani székelykereszturi ügyvéd által képviselt Székelykereszturkői Népbank javára Patakfalvi Mózes székelykereszturi lakos ellen 60 frt s jár. erejéig 1898. évi december hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 555 frtra becsült következő ingóságai, u. m.: 3 tehén, 1 bika, 1 szekér és 10 juh nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a székelykereszturi kir. járásbíróság 1898. évi V. 330/a. számú végzése folytán 60 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi augusztus hó 6. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 42 frt 50 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Székely-Kereszturon ifj. Patakfalvi Mózes házájánál leendő esküvőjére 1899. évi február hó 11. napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §. értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sz.-Kereszturt, 1899. évi január hó 23. napján.

Szalontai Albert,
kir. bírósági végrehajtó.

476/898. bv. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelykereszturi kir. járásbíróság 1898. évi Sp. 27/2. számú végzése következtében Borbáth Dani székelykereszturi ügyvéd által képviselt Székelykereszturkői Népbank javára ifj. Dredics János és Homorózán Moisa ellen 80 frt s jár. erejéig 1898. évi október hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 319 frtra becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ökör, 2 tehén, sertések, zab és széna nyilvános árverésen eladatnak.

Sz. 1256—99.

fszb.

Faeladási hirdetmény.

Udvarhelyvármegyében fekvő Dálya község közbirtokossága tulajdonát képező tölgyerdőből 258 k. holdnak mintegy 401 m³ müfa készlete 1900. év április hó végéig terjedő kihasználási időtartam mellett 1899. évi február hó 12-én délelőtt 10 órakor Dálya község házájánál nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 1604 frt, minek 10 százaléka bánatpénz.

Az árverési feltételek a homoródközlándi főszolgabírónál, Dálya község előljáróságánál és a székelyudvarhelyi m. kir. alsó erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Homoród-Oklánd, 1899. január 21-én.

Benedek Imre,
főszolgabíró.

Mely árverésnek a székelykereszturi kir. bíróság 1898-ik évi V. 282. számú végzése folytán 80 forint tőkekövetelés, ennek 1894. évi január hó 1-ső napjától járó 8 százalékos kamatai és eddig összesen 57 frt 71 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Magyar-Feleken alperesek házájánál leendő esküvőjére 1899. évi február hó 9-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §. értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székely-Kereszturt, 1899. évi január hó 23 ik napján.

Szalontai Albert,
kir. bírósági végrehajtó.

3565—1898. szám.

tlkvti.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelykereszturi kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kazatsai Miklós végrehajtónak özv. Wolff József-fné sz. Karres Katalin és Wolff József végrehajtást szenvedő elleni 185 forint tőkekövetelés és járulékaik, továbbá korábbi végrehajtatók, u. m. Gergely Jánosnak 41 frt 83 kr tőke s jár., Wolf Katalinnak 1500 frt tőke s jár. és Jáeger Fr. Józsefnek 675 frt tőke s járulékaik iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székelykereszturi kir. járásbíróság) területén lévő székelykereszturi 749. sz. tjkvben foglalt 7598. és 7601. hrsz. ingatlanra az árverést 404 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi márczius hó 28 ik napján délután 2 órakor alulirt telek-könyvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Sz.-Kereszturt, 1898. december hó 10-ik napján.

A kir. járásbíróság mint tlkvti hatóság.

Veress,
kir. albiró.

952. szám. 1898. vb.

Árverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy székelyudvarhelyi kir. járásbíróságnak V. 575/1—898. polg. számú végzése által Korond község közbirtokosságának képviselve dr. Kovács Mór ügyvéd által, korondi ifj. Szász János ellen 211 frt 1 kr tőke és járulékaik iránti ügyben alperesnél Korond községben összesen 317 o. é. frtra becsült következő javai, u. m.: egy vasas taliga vaskével együtt, tiz kalangya árpa egy asztagnak, két drb pejszörű paripa ló, egy kazal buzaszalma 100 kalangyából, husz szekér széna a csűr belső udrában és még 6., 7. tétel alatti ingók, ezen ingók Korondon, alperes házájánál 1899. február hó 18 án délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adatni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőknek el fognak adatni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhívom mindazokat, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíteni vélnék, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Sz.-Udvarhelyt, 1899. január hó 24-én.

Biró Sándor s. k.
kir. végrehajtó.

3794—898. t.lkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelykereszturi kir. járásbírósa mint t.lkvi hatóság közhírré teszi, hogy bethfalvi Ams Sándor és neje Máthé Katalin végrehajthatóknak Grner Lászlóné és társai végrehajtást szenvedők elleni 69 frt 49 kr tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székelykereszturi kir. járásbírósa) területén lévő bethfalvi 68. sz. t.jkvb. A I. alatt foglalt 359, 462, 463, 768, 808, 809, 839, 902. és 903. hr. sz. ingatlanokból Máthé Mihályné Fazakas Judith ^{32/320} ad s Máthé Juli György Mózesné, Máthé Mihály és kiskoru Máthé János ^{57/320} ad részbeli tulajdon járandóságára egy tömegben 110 frt, a bethfalvi 279. számú t.jkvb. foglalt 258. hr. sz. egész ingatlanra 133 frt, a bethfalvi 305. számú t.jkvb. foglalt 123. és 124. hr. számú ingatlanra 320 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899 évi márczius hó 3-ik napján délelőtt 9 órakor Bethfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint t.lkvi hatóság.
Sz. Keresztúron, 1898. évi december 10-én.
Veress,
kir. albiró.

Szám 116—1899.
közig.

Hirdetmény.

Szombatfalva községnek Székely-Udvarhely városához lett csatolása alkalmából a vámsorompót Szombatfalva községébe helyeztem ki, miután a község területén is a vámjavadalom beszedetnek s minden vámtárgy csak a vámsorompónál hozható be, nehogy a községi lakosok bírságolásnak legyenek kitéve, ezenel közhírré teszem, hogy Szombatfalva község határára a fűtvonalon kívül lévő mezei utak és ösvényeknek városbajóvási használata, azokon árutárgyaknak beszállítása a vámtárgy díjtételének 3-szoros összege fizetése terhe alatt tilos.

Felhívom tehát a községi előljárókat, hogy ezen hirdetményt a legszélesebb körben saját községe lakosai érdekében hozza köztudomásra és ennek megtörténtéről egy szabályszerű bizonyítványt folyó évi február 1-ig multhatatlanul alólírott polgármesterhez adjon be.

Székely-Udvarhely város tanácsának 1899. évi január hó 7-én tartott üléséből.
Dr Gyarmathy Dezső,
polgármester.

Egy vagy két ház Székely-Udvarhelyt, az Attila-utcában szabad kézből eladó, esetleg folyó évi ápril 24-től bérebevehető Barabás Ferencz tulajdonostól.

BOR

tiszta természetes erdélyi és magyarországi termés, melyek vétel előtt hivatalosan vegyelemezve vannak, esakis

FERNENGEL GYULA

jó hírű pinocéjében Székely-Udvarhelyt (Kosuth-utca) kapható a következő előnyös árakban:

Literenként 30 krtól 1 frt 40 krig; 10 literen felül 26 krtól 1 frt 20 krig. — Nagyban adó nélkül 56 literen felül hektoliterenként 22 frttől 46 frtig.

Részletes árjegyzék és minta ingyen és bérmentve.

LEGNOMÁRS BÉGEZÉST ALUMINIUM TOLL RUGANYS ÉS TARTÓS

LEGNOMÁRS ACZÉLBŐL KESZITVE BÉTEGH PAL KÖNYVNYOMDAJA

Székely Udvarhelyt

Sz. 808—899.
fszb.

Árverési hirdetmény.

Vargyas közbirtokossága tulajdonát képező eladásra kijelölt bükk- és tölgyerdőknek nyílt árverés útján eladására határidőül folyó évi február 15-ike d. e. 10 órája tüzetik ki Vargyas község házához.

Kikiáltási ár a szakközeg által megállapított becsár és pedig :

- a) A tölgyerdőnek 34027 frt;
- b) A bükk felső erdőnek 38130 frt.

Bánatpénzül ezeknek 10 százalékka teendő.

A részletes feltételek ezen hivatalnál és Vargyas község irodájában megtekinthetők.

Oklánd, 1899. január 15.

Benedek Imre,
főszolgabíró.

Sz. 1049—99. szb.

Pályázati hirdetmény.

Az udvarheiyi járásban a következő üresedésben lévő bábai állásokra ezennel pályázatot hirdetek : II. csoport Pálfalva, Firtos-Váralja, Kecset-Kisfalud, Pálfalva székelyhely. VI. csoport : Vágás, Béta, Dobó, Vágás székelyhely. VII. csoport : Szentkirály, Fancsal, Szentkirály székelyhely. XVI. csoport : Agyagfalva, Mátisfalva, Magyarós, Décsfalva, Agyagfalva székelyhely. XVIII. csoport : Fenyéd, Küküllő-Keményfalva, Fenyéd székelyhely. XX. csoport : Bethlenfalva, Kadicsfalva, Bethlenfalva székelyhely. XXI. csoport : Szent-Tamás, Ülke, Tibód, Szent-Tamás székelyhely.

Egy bábai állás évi fizetése 70 frt.

Ennél fogva felhívom a pályázók, hogy az okmányokkal felszerelt folyamodványokat **folyó évi február hó 15-ig** hozzám adják be.

Székely-Udvarhelyt, 1899. január 25-én.

Dr. Demeter Lőrincz,
főszolgabíró.

Nagy Képes Világtörténet

Képes díszmű a művek közönség számára.

ADÁSSY ANTAL, BOROVSKY SÁNDOR, FÖRASSY ALBERT, GERB JÓZSEF, GOLDZHER IGAZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

MARCOZALI HENRIK

Mintegy 2500 szövegképpel, 500 műmellekképpel, 60 színes málappal 50 történeti térképpel, 8500 szöveggel.

Nagy Képes Világtörténet czéje.

Jelen munkánál az első nagy világtörténeti mű, melynek meg magyar nyelven, Terveiben, czéjében, esztétikájában, alájában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős a vállalkozás.

A magyar tudomány nyitja a magyar közönségnek az életkönyvet a világtörténet. Egy régi hiány pótlása, egy régi szilveszter keltegetése, egy régi költőesség helyesítése.

Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A nagy képes világtörténet összes illusztrációi k zrodaja egykoru nagy korha ábrázolások lesznek. Képes mólóképek, történeti, lelképni, a szöveg közepé nyomott rajzokkal és irasmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített historiai muzeumot nyitnak az olvasóknak, a mind a maga valójában lebecsült, elhanyagolt, elcsúszott múzeumokból, csatlak és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, épitészeti múzeumokból, építészeti múzeumokból, a legnagyobb művészeti értékeknek az egésznek művészeti értékeknek adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfinesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét kötet a legfinesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét kötet a legfinesebb magyar könyvek közé tartozik.

Révai Testvérek
Budapesti kiadó és elosztó.

Előfizetés gyűjtemény sziveskedjének a kiadóhivatalhoz fordulni.

Előfizetés gyűjtemény sziveskedjének a kiadóhivatalhoz fordulni.

Előfizetés gyűjtemény sziveskedjének a kiadóhivatalhoz fordulni.

Előnyomda! Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy az Alsó-malom-utcában a jelen kor igényeinek megfelelő **hímzéshez** szükséges **előnyomdát** nyitottunk és minden ezen szakmába vágó munkát jutányos árban elvállalunk. Biztosítunk igen tisztelt megrendelőinket, hogy a legkisebb munkát is tisztán és pontosan elkészítsük s azokért felelősséget vállalunk. A nagyérdemű közönség becses pártfogását és tömeges megrendelését kérjük teljes tisztelettel **ö.z.v. Jedynakiewicz Teréz és leánya Adél.**

Üzleteladás. A több év óta fennálló, Székely-Udvarhelyt a Fötéren, a vármegye új palotájában levő ezélszerűen és izléssel berendezett igen jó forgalmu porcellán-, tükör-, díszmü-, kép- és csemegekereskedést tulajdonosa **Dárszcn Béla** — más vállalat miatt — szabad kézből kedvező feltételek mellett **eladja.** Felvi ágosítást a tulajdonos ad az érdeklődőknek.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké. Ára darabonként 3 frt. Jótállás mellett, míg a készlet tart. Hozzá ezüstös óralánc 60 kr

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbe-tegsegtől megment. Tartós és pénzt megtakarító. Darabja 3 frt. A penge *** csillagos aczélból és a többi részei alpacából vannak. Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:
Pollák Sándor főbizományosnál
BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.
Gyűjtőknek 5 darab után egy ingyen küldetik.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, csúsznál, tagszagatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és ki. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Kapható Székely-Udvarhelyt Nagysolyosi Koncz Armin gyógytárában.

Sz. 231—1899. fszb.

Pályázati hirdetmény.

Az Udvarhelvvármegye közigazgatási bizottságának 1476 - 898. számú jogerős határozata folytán, a székelykereszturi járás területén a körbábai állások újabb beosztást nyertek; ennek alapján az alábbi üresedésben lévő csoportok körbábai állásra pályázatot nyitok, felhivom a pályázni kívánókat, hogy **f. évi február hó 15-ig** pályázati kérvényeiket az elfoglalni akaró csoport megjelölésével annál is inkább adják be, mert a később beérkezettek figyelembe nem vétetnek.

- II. csoport. Martonos, Énlaka, Tordátfalva 1770 lélekkel.
 - V. csoport. Szent-Erzsébet, Kis-Solyomos, Oláh-Andrásfalva 2560 lélekkel.
 - VI. csoport. Nagy-Galambfalva, Kis-Galambfalva 1828 lélekkel.
 - IX. csoport. Fiattfalva, Szederjes, Magyar-Felek 1908 lélekkel.
 - XII. csoport. Bözöd és Bözöd-Ujfalu 1902 lélekkel.
 - XVII. csoport. Rava, Bordos, Szent-Demeter 2026 lélekkel.
- Ezen körbábai állások bármelyike 50 frt évi fizetés és 20 frt lakbér, valamint minden egyes szülés alkalmával 1 frt díjjal, vagy természetben egy véka tiszta buza javadalommal van egybekötve.
Székely-Keresztur, 1899. január hó 14-én.

Collny Róbert,
szolgabíró.

ORBÁN, NAGY ÉS TAMÁS

CZIPŐÜZLETE SZÉKELY-UDVARHELYT

elvállal minden e szakmába vágó megrendeléseket a legújabb divat szerint, kiváló esinnal, a legjobb anyagból, pontos elkészítés mellett, úgy minden javítást.

A SZÉKELYFÖLD LEGNAGYOBB NYOMTATVÁNY-RAKTÁRA!

Két gyorsajtó és négy segédgép!

*** KÖNYVNYOMDA! ***

*** KÖNYVKÖTÉSZET! ***

BETEGH PÁL

Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utca).

Mindenféle könyvek, folyóiratok, hírlapok, rovatos nyomtatványok, bárczák és ezekhez hasonló czédulák bélyegszerűleg meglyukgatva és számozva, körlevelek, kereskedelmi és más levélfők s borítékok, gyászjelentési, esküvői tudósítások és meghívók, tánczvigalmi és más meghívók, tánczrendek, névjegyek stb. stb. elkészítése pontos és lelkiismeretes kiszolgálással.

KÖZSÉGEK T. ELÜLJÁRÓSÁGAINAK

minden törvényes kellekkel bíró, dús raktáromban rendelkezésre álló községi nyomtatványaimat elismert oleső árban, kifogástalan papíron szolgálom s a könyvnyomdammal kapcsolatos könyvkötészetemben azonnal be is kötettem és így megkönnyítve a t. elüljáróságok dolgát, a községeknek szintén előnyt nyujtok, mert most a szükséges nyomtatványokat könyvbe kötve majd nem oly árban kaphatják üzletemben, mint ezélt néhány évvel bekötelelenül vásárolták.

A t. elüljáróságokat tisztelettel felkérem, hogy évi szükségleteiket összeírni és postán vagy alkalmilag a jegyzéket hozzám beküldeni sziveskedjenek, mivel így könnyen elkerülhető fáradságos uttól lesznek megkímélve s b. rendelményeiket üzletemben szokott pontossággal elkészítve találják; esetleg postán is elküldöm a kitézendő időben.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM! A SZÉKELY-UDVARHELYT ÖTÖDIK ÉVFOLYAM!

„SZÉKELY-UDVARHELYT”
KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMÜVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI VÁRMEGYEI HIVATALOS HETILAP
ötödik évfolyamába lépett.

Jubiláris évfolyamot kezdett szerény lapunk. Fél évtized utolsó évét. Négy hosszú év tövises utján rendithetlenül megállt kibontott zászlója mellett s jövőre is népünk jólétének, az apró emberek ügyei iránti meleg érdeklődéssel ohajtja folytatni megkezdett pályafutását. E lap a nagyközönség, annak érdekében lesz jövőre is minden sora, betűje kibocsájtva. Kérjük tehát továbbra is az eddig tapasztalt nagybecsű pártfogást. — Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld bárhova

kiváló tisztelettel
a „Székely-Udvarhelyt”
kiadóhivatala.

Könyvkötői disz munkák: selyem, bársony, plüsch s bármely finomabb kivitelben.

NYOMTATVÁNY- és ZENEMŰ RAKTÁRI!

Könyv- és hírlapkiadó vállalat!

Írószer és papírkereskedés!